

Lyutko N. V. Informal institutions in politics.

The role of informal political institutions in the political system of society. Researched habitat models and classification of informal institutions.

Keywords: political institutions, informal political institutions, formal political institutions, political culture.

Кийков О. Ю.

ІМІДЖЕЛОГІЯ НА СТОРІНКАХ ВИДАНЬ ГДІПУ

У статті висвітлено видавничу діяльність Генеральної дирекції Київської міської ради з обслуговування іноземних представництв як один із факторів просування позитивного іміджу України у світі. Наголошено на тісному переплетенні дипломатії, політики, культури та духовності. Проаналізовано основні видання (видавцем яких є ГДІПУ) про дипломатичну діяльність України як суб'єкта міжнародної дипломатичної сфери.

Ключові слова: іміджелогія, позитивний імідж, Генеральна дирекція з обслуговування іноземних представництв, науковий щорічник «Україна дипломатична».

Серед багатовекторних чинників, з яких складається діяльність Генеральної дирекції з обслуговування іноземних представництв, варто відзначити одну сферу, на перший погляд, здавалося б, непрофільну як для такої установи – видавничу діяльність. В її основі – бажання заповнити значну прогалину щодо пропаганди дипломатії як важливої сфери державної діяльності. Але не тільки. Під час спілкування із працівниками зарубіжних посольств та міжнародних організацій відчувалося, як мало і досить поверхово вони знають про історію, культуру, мистецтво, духовність, повсякденне життя великої європейської держави, у якій будуть працювати. Безумовно, головна роль у провадженні міжнародної діяльності держави належить сьогодні Міністерству закордонних справ України, яке системно й наполегливо розширює українську участь у розвитку світової політики, міждержавних стосунках, розбудовує українську дипломатію, здійснює політичну інтеграцію молодшої держави у світовий процес [1]. У цьому напрямі Міністерство спирається не тільки на власні ресурси, державні органи та дипломатичні представництва, а й на всебічну підтримку «народної дипломатії», одним із яскравих виразників якої є Генеральна дирекція з обслуговування іноземних представництв (ГДІПУ), основне завдання якої – створення належних умов діяльності дипломатичних представництв іноземних держав та міжнародних організацій в

Україні. Розуміючи, що особисті враження і невимушеність безпосередніх спілкувань, зустрічі без протокольних формальностей, ознайомлення з історією, культурою, традиціями народу не тільки залишають у зарубіжних представників незабутні спогади, а й дають змогу глибше пізнати державу, в якій випало представляти свою країну, дирекція розробила цікаву та багатогранну програму для дипломатів і членів їхніх сімей, яка дасть змогу зрозуміти душу українського народу, національну ментальність [2].

Перші роки третього тисячоліття позначені унікальною відмінністю навіть від найближчих років двадцятого століття – глобалізацією. Взаємопереплетення світових політичних та економічних процесів відбувається, зокрема, в такій сфері, як духовність і культура. Погано це чи добре для цивілізації – розсудить час. Незаперечно одне – глобалізація охоплює планету, і зупинити цей процес неможливо. Водночас на тлі шаленого, здавалося б, нестримного руху поглинання та укрупнення виник не менш захоплюючий, вражаючий політичний процес масове відродження колись пригноблених чи політично принижених держав, побудованих на національному самовизначенні, самоствердженні. Світова спільнота стала свідком того, що в другому тисячолітті відбувся крах як колоніалізму, так і комунізму. Людство поступово наворачтається до духовних цінностей, утвердження свободи і демократичних принципів громадянського суспільства. Час військового чи економічного диктату відходить за лаштунки світового політичного дійства. Пріоритетного значення набувають дипломатичні стосунки у вирішенні міждержавних суперечностей, конфліктів, передусім шляхом переговорів та міжнародних домовленостей. Дипломатія є тією візитівкою, яка формує самодостатність держави. Це аксіома. Адже світовим порядком мають управляти розум і мудрість. Ще одна незаперечна істина – дипломатія невід’ємна складова історії будь-якої держави. Отже, сьогодні не знати власної української дипломатичної історії, напевно, невиправдане невігластво. Насамперед, керуючись такими мотивами і враховуючи, що дипломатичні сюжети періоду Київської Русі-України, козацької держави Богдана Хмельницького, наступних гетьманів і особливо історія дипломатії Української Народної Республіки були практично «білими плямами» нашої історії, передусім з огляду на це ГДП, випереджаючи багато інших, профільних у цій справі, організацій, започаткував проект видання щорічного наукового альманаху під лапідарною і чіткою назвою «Україна дипломатична» [3]. Це робилося для поширення історії та сьогодення української дипломатії не лише серед українських і

зарубіжних дипломатів, а й з метою створити своєрідний дипломатичний літопис. Ініціатива Генеральної дирекції, яка є видавцем наукового щорічника, здобула підтримку наукової громадськості, передусім гуманітарних інститутів Національної академії наук України, учених провідних вишів країни: Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, Дипломатичної академії України при МЗС України. Незважаючи на це, підготовка та друк видання потребували потужного модератора, яким і став генеральний директор ГДШу Павло Кривонос. Здійснений під його опікою експеримент вилився в потужний і дуже цікавий проект. На сьогодні вийшло друком тринадцять томів, кожний з яких налічує від 800 до 1200 сторінок, а три останніх вийшли англійською мовою, і представляє українську дипломатію в усіх її виявах, реферуєчи як минуле і сучасне, так і перспективи, майбутнє, віддзеркалюючи документи, спогади, актуальні теоретичні дослідження та інтерв'ю, есе, а також хроніку розвитку сучасного дипломатичного процесу молодшої української держави. За ці роки усталилася модель науково-енциклопедичного періодичного видання. Серед рубрик слід виокремити наступні: «Наші публікації», «Посли України в іноземних державах», «Іноземні послы в Україні», «Генеральні консули іноземних держав в Україні», «До джерел», «З відстані століть», «Дослідження. Розвідки», «Сучасна українська дипломатія», «Нотатки посла», «Слово генерального консула», «Портрети дипломатів» та ін.

Резонанс, яке викликало започатковане видання, надав упевненості у продовженні наступних випусків щорічника, а з іншого боку, поставив перед редакцією цілком закономірне завдання – готувати збірник найвишого наукового рівня [4]. Зараз з впевненістю можна констатувати, що в Україні виходить особливе видання, яке відтворює історію і сьогодення не тільки вітчизняної, а й зарубіжної дипломатії. Щорічник відрізняється від інших видань історичного типу своєю універсальністю. Тут є публікації науково-аналітичного, проблемного характеру, енциклопедично-довідковий блок, який знайомить з біографіями вітчизняних і зарубіжних послів, унікальні архівні матеріали, нариси, розвідки про діяльність дипломатів, фотохроніка, рецензії, дипломатичні досє тощо.

Модель щорічника забезпечує як хронологічне відтворення історії української дипломатії, так і висвітлення нагальних проблем міжнародного життя у контексті українських інтересів. При доборі матеріалів для публікації редакція дотримується правила – науковість, ясність думки і простота викладу.

Думка наукової громадськості, відгуки засобів масової інформації відбивали одне: настав час предметно і періодично відтворювати історію дипломатичного життя України, публікувати змістовні й глибокі розвідки про діяльність творців зовнішньої державної політики, знайомити читача з епістолярієм відомих дипломатів, з ґрунтовними науково-теоретичними дослідженнями цієї важливої галузі міжнародних відносин. Отримавши загальне визнання, редакційна колегія новоствореного щорічника з ентузіазмом взялася за справу – створити справжній літопис [5].

Наслідки не забарилися. Наповнення редакційного портфелю – свідчення необхідності й популярності. «Україна дипломатична» і в подальших випусках вмішувала докладну й достовірну інформацію про іноземні представництва на терені України і українські – в країнах світу. Крім того, щорічник надавав свої сторінки вітчизняним і зарубіжним дипломатам, історикам, журналістам-міжнародникам, що обумовлювало простір для плюралізму думок [6].

До появи кожного наступного випуску щорічника долучали наукові сили насамперед Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Дипломатичної академії при МЗС України, Національного інституту стратегічних досліджень, ряду інститутів гуманітарного профілю Національної академії наук України, таких як Інститут історії України, Інститут політичних та етнонаціональних досліджень, Інститут європейських досліджень, Інститут археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського, Інститут енциклопедичних досліджень, Інститут світової економіки та міжнародних відносин. Формування моделі видання – безпосередня справа редакційної колегії, до якої входять академіки НАН України Леонід Губерський, Олексій Онищенко, Сергій Пирожков, Ярослав Яцків, члени-кореспонденти Віктор Андрущенко, Віктор Даниленко, Мирослав Романюк, Павло Сохань, Валерій Солдатенко, доктор філософських наук Володимир Бех, доктори історичних наук Володимир Борисенко, Ірина Войцехівська, Степан Віднянський, Борис Гуменюк, Андрій Кудряченко, Ірина Матяш, Володимир Сергійчук, доктори політичних наук Григорій Перепелиця, Леонід Шкляр, доктор географічних наук Ростислав Сосса, кандидати історичних наук Анатолій Денисенко, Володимир Лозицький, заслужений діяч мистецтв України Василь Туркевич, заслужені журналісти України Віктор Пасак, Віктор Чамара, Михайло Сорока, член-кореспондент Академії мистецтв України Петро Чуприна, академіки Академії педагогічних наук Петро Кононенко, Петро Таланчук, кандидат філологічних наук, директор Інституту

енциклопедичних досліджень Микола Железняк, дипломати Микола Кулінич, Іван Гнатишин, Юрій Костенко, Василь Кирилич. Щорічник «Україна дипломатична» відзеркалює історію української дипломатії як історичну науку, збагачує скарбницю вічних цінностей, що мають слугувати безпеці людства. Розглядаючи проблемні міжнародні ситуації в рамках джерелознавчої парадигми, універсальне видання ГДШу подає знання про сучасність і минуле великого пласту дипломатичного життя, міжнародних стосунків, тих проблем, які хвилюють людство в глобалізаційну епоху. З року в рік зростає і обсяг щорічника. Однак редакційний колектив дбає, щоб змістовне наповнення відповідало високим науковим та редакційним критеріям, відрізнялося тематичною різноманітністю. Чимало публікацій висвітлюють проблеми новітньої української дипломатії. Як завжди читач зустрінеться з новими авторами, серед яких відомі дипломати, політологи, журналісти, доторкнеться до цікавих сторінок захоплюючої історії міжнародних відносин, таємниць дипломатичного мистецтва. Унікальність видання ще й у тому, що тут постійно друкуються біографічні довідки про глав дипломатичних місій вітчизняного та зарубіжного дипломатичного корпусу, системно подається інформація про генеральних та почесних консулів.

І хоча щорічник «Україна дипломатична» за своїм змістом є елітарним і практично бібліотечним виданням, що, на наш погляд, цілком виправдано, редакція не відчуває браку матеріалів. Безперечно, як у кожній творчій справі, редакційний колектив прагне глибше й об'ємніше висвітлювати зовнішню політику України в умовах глобалізації, місце і роль української дипломатії в міжнародних організаціях.

Аналіз випусків наукового щорічника «Україна дипломатична», в яких побачило світ понад шістьсот публікацій, дають нині усі підстави пишатися цим унікальним проектом, вести мову не тільки про те, що видання зайняло належну нішу серед історичної періодики в нашій країні, а й отримало високу оцінку наукової спільноти та дипломатичного корпусу, зокрема й міжнародних організацій ООН і ЮНЕСКО. У цьому зв'язку варто процитувати висловлювання із виступу Кофі Аннана, вміщеного в третьому випуску щорічника:

«Знайомство з вашою гостинною землею у червні минулого року переконало, що українська держава перебуває у стані трансформації і починає відігравати належну роль у миролюбній об'єднаній Європі.

З часу завершення Другої світової війни європейські нації прагнули позбутися войовничого націоналізму і увійти в майбутнє з відчуттям глибокої відповідальності за подальшу долю своїх країн,

поваги до прав людини, інтересів всіх народів Європейського континенту.

Визначальним у цьому процесі стало створення єдиного простору духовних і економічних цінностей, що дозволило Європі досягти небаченого процвітання й стабільності. Колишні вороги почали співпрацювати заради миру.

Після закінчення «холодної війни» кордони Європи відкрилися. Люди, яких колись сковували командна економіка і політичні пута, прагнули змін і відвоювання власної свободи.

Україна посіла гідне місце у цих процесах, здійснила нелегкий, але гідний наслідування крок, відмовившись від використання ядерної зброї, реформуючи економіку, заохочуючи приватну ініціативу, інвестиційні процеси.

Звичайно, на шляху інтеграції в європейську співдружність перед Україною постало чимало перешкод як політичного, економічного, так і соціального характеру. Вельми значущим є і психологічний фактор, коли змінюється національна й особиста свідомість.

На тлі цих неминучих процесів з особливою рельєфністю виступають визначальні суспільні цінності. Однією з них є демократія. Повсюдно люди цінують власну свободу вибору, відчують нагальну потребу сказати своє слово при прийнятті рішень, які впливають на їх життя. Факти свідчать, що демократичні країни вкрай рідко, а то й ніколи не воюють між собою. І через мирне вирішення внутрішніх суперечностей демократичний устрій може сприяти відверненню громадянських війн.

Потрібно, щоб мирна передача влади стала нормою, щоб демократію не можна було задушити підступними методами, фальшуванням результатів виборів, управлінням більшістю, яка не переймається проблемами меншості.

Друга ключова цінність, яка лежить в основі європейського досвіду – це плюралізм. Розмаїття культур, віросповідань та поглядів є одним з найбільших досягнень людства. Суспільства, які сповідують плюралізм, зробили найбільш значущі кроки в напрямі стабільності і процвітання. В епоху відкритості кордонів та інформаційних потоків питання полягає не в тому, чи мають суспільства бути плюралістичними, а в тому, як найкраще вони можуть організувати співіснування різних груп населення з різними поглядами та інтересами.

Україна відіграє помітну роль на міжнародній арені. Я висловлюю українському народові від імені світової спільноти вдячність за внесок

вашої держави у миротворчу діяльність, яку, я сподіваюся, Україна й далі активно підтримуватиме.

Внесок України – однієї з держав-засновниць ООН – у справу підтримання миру та безпеки у світі не обмежується миротворчістю. Кілька років тому представника вашої країни було обрано Головою Генеральної Асамблеї ООН. Нещодавно Україну було обрано до Комісії ООН з прав людини. Ваша держава є членом Економічної та Соціальної Ради ООН.

У цьому контексті особливого значення набуло видання обсягового й авторитетного щорічника «Україна дипломатична», який містить широку, докладну й достовірну інформацію про іноземні представництва на терені України і українські – в країнах світу. Крім того, він надав свої сторінки як вітчизняним, так і зарубіжним дипломатам, історикам, журналістам-міжнародникам. І що підкупає – щорічник не претендує на істину в останній інстанції, але дає простір для плюралізму думок, слугує благородним цілям ООН. Бажаю щорічнику успіхів і процвітання» [7].

Безперечно, у реалізації унікального проекту є вагомий внесок Міністерства закордонних справ України, Дипломатичної академії України.

За усталеною традицією щорічник «Україна дипломатична» надходить до дипломатичного корпусу, слухачів Дипломатичної академії України, до посольств зарубіжних країн в Україні, до українських посольств, бібліотеки Конгресу США, провідних книгосховищ світу згідно книгообміну, здійснюваного Національною бібліотекою України імені В.І.Вернадського, до державних та наукових установ, міжнародних організацій. Започатковано серію «Бібліотека наукового щорічника «Україна дипломатична»», першим випуском якої стала цікава монографія з добіркою важливих документів і унікальних світлин «Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині». У 2011 році в цій серії окремими книгами видано біографічні есе «Людина планети» (про видатного українського дипломата Геннадія Удовенка) та «Постпред України» (розповідь про яскравого повоєнного українського дипломата Івана Грищенка) [8].

Перші ластівки віщують весну оновлення на видавничому полі української дипломатії. Сучасний читач прагне більше знати про людей, які виборювали наше право на повен голос говорити з іншими народами, самовіддано утверджували авторитет України на планеті. І хочеться вірити, що «бібліотека наукового щорічника «Україна дипломатична» матиме довге життя, що в ній постануть перед нами

такі яскраві особистості, як Лука Паламарчук, Володимир Мартиненко, Анатолій Оленко, Борис Тарасюк, Володимир Гризько. Гартовані вітрами світу, вони присвятили своє життя благородній і прекрасній професії зв'язкових усього людства.

До 20-річчя заснування Генеральної дирекції з обслуговування іноземних представництв, що відзначалося у квітні цього року, «Бібліотека наукового щорічника «Україна дипломатична» поповнилася ще одним ґрунтовим виданням «Пізнаємо Україну», яке відкриває широку панораму зовнішньополітичних зв'язків України. Цей грандіозний видавничий проект оперативно здійснили Павло Кривонос, Анатолій Денисенко та Василь Туркевич. А написали книжку знані дипломати, науковці та публіцисти Борис Гуменюк, Володимир Денисенко, Олексій Кийков, Василь Туркевич. У ній науково виважено та водночас досить популярно показано історичні витоки української дипломатії, визначну роль у її становленні славної нашої столиці, золотосайного каштанового міста дипломатів. Автори пропонують нам здійснити своєрідну віртуальну подорож Україною, дають змогу побачити її в повній красі та величі очима повноважених представників інших держав.

Професійно та переконливо висвітлено у виданні багатогранну повсякденну роботу Генеральної дирекції з обслуговування іноземних представництв, яка за роки свого існування стала потужним виробничим підприємством із добре налагодженою системою ділових, економічних, гуманітарних зв'язків з іноземними представництвами, тісного співробітництва з ними. Життя дипломатів постає перед читачами у робочих буднях, на святах і навіть спортивних змаганнях.

Як і в попередніх виданнях, на сторінках цієї книжки вміщено копії важливих документів, рідкісні фотоілюстрації, значний за обсягом і насиченістю бібліографічний матеріал. І якщо вже говорити образно, то вагома науково-пізнавальна праця колективу авторів та видавців є провісницею дипломатичної співдружності в сучасному глобалізованому світі.

Всі існуючі релігії так чи інакше впливали і впливають на хід суспільно-історичного розвитку людства. Особливо зараз, за умов ідеологічного вакууму саме релігія стає для багатьох тією домінуючою ціннісною орієнтацією суспільства, яка визначає співвідношення добра й зла, що дозволено і що – ні, хто є друг, а хто – ворог. Релігійні світоглядні орієнтири вже вийшли за межі суто побутових взаємовідносин і певним чином впливають на перебіг подій політичного, культурного і навіть економічного життя в Україні. Володіючи значними матеріальними та людськими ресурсами, маючи

безпосередній вихід на електорат, релігійні організації стали невід'ємним елементом української суспільно-політичної палітри.

Започаткований два роки тому невеликий за обсягом спеціальний курс «Духовна дипломатія» викликав жвавий інтерес у слухачів Дипломатичної академії України. Надійшли пропозиції про видання навчального посібника. І ось автор лекційного курсу, головний редактор щорічника «Україна дипломатична», кандидат історичних наук Анатолій Денисенко, історик духовної освіти, доктор історичних наук Володимир Денисенко, дослідник політичних витоків позитивного іміджу України Олексій Кийков вирішили створити навчальний посібник спеціального курсу «Духовна дипломатія» [9].

Без сумніву, що впродовж багатовікового світового історичного процесу релігія посідала визначальне місце у житті. Виходячи з цього, і значення духовної дипломатії особливе. Отож знайомство із пропонованою книгою є, звичайно, на часі. Автори, розглядаючи духовну дипломатію як наукову дисципліну в контексті із зовнішньополітичною історією, подають цікавий зріз захоплюючих сюжетів про звичаї і форми праміжнародних відносин, переносять у часи античності і середньовіччя, аналізують різноспрямованість і багатоплановість дипломатичних методів сьогодення, розкривають сучасні засади дипломатичної служби як мистецтва реалізації релігійного світогляду.

Книга унікальна ще й тим, що читач знайомитися із особливостями ритуалу дипломатичної служби, яка має відбиток священних вірувань різних епох світової цивілізації, подає історичний зріз діяльності видатних постатей світової дипломатії, які вийшли із середовища духовенства – Ришельє, Мазарині, Талейрана, розкриває сутність сучасної духовної дипломатії та її роль у світовому миротворчому процесі.

Особливість посібника полягає в тому, що автори, викладаючи історичні аспекти, намагаються спонукати читача до прагнення активно впливати на створення позитивного іміджу України у світовому товаристві, постійно використовувати надбання світової, а також сучасної вітчизняної духовної культури для розвою власної держави, зміцнення її авторитету.

Варте уваги практичне значення видання. Автори не лише акцентують увагу на історичному осмисленні минулого духовної дипломатії, але й звертають увагу на сучасний стан релігійного впливу на перебіг подій у контексті внутрішнього життя різних держав, а часом і великих геополітичних регіонів, як скажімо, країн Близького Сходу, Африки, аналізують діяльність релігійних конфесій.

Позитивним є те, що видання має бібліографічне наповнення, популярний виклад матеріалу, чітку структурованість [10].

Але щорічник «Україна дипломатична» не єдиний видавничий проект ГДІПу, який із розумінням ставиться до проблеми підтримки видання книг з дипломатичної тематики, а також окремих періодичних видань, які розширюють можливості зарубіжних дипломатів щодо глибшого ознайомлення з економічним, політичним, культурним життям, історією та духовністю нашої країни.

ГДІП постійно ініціює і видає книги дипломатичного спрямування, фірмові календарі, листівки та сувенірну друковану продукцію іміджевого характеру. Це фотопутівник «Перлини древнього Києва», ілюстровані видання «Розмай незалежної України. Художники Києва. Українське образотворче мистецтво: 1991–2011 роки», «На межі II–III тисячоліть. Художники Києва», «Шевченківська листівка» [11].

Зусиллями Генеральної дирекції з обслуговування іноземних представництв друком з'явився збірник документів і матеріалів 1991–1998 років «Україна на міжнародній арені». Це фундаментальне документальне видання, ініційоване Міністерством закордонних справ України. Посібник необхідний тим, хто працює на ниві української дипломатії, насамперед науковцям, політологам. У книзі вміщено близько тисячі документів із міжнародної діяльності молодшої Української держави.

Особистість першого українського міністра закордонних справ, державного і політичного діяча УНР, видатного історика Олександра Шульгина повернуто з вимушеного небуття 1998 року – задля ознайомлення широкого читацького загалу з творчим набуток цієї непересічної особистості видано його працю «Без території. Ідеологія та чин уряду УНР на чужині». Великий інтерес у дипломатичному світі викликали спогади українського дипломата новітньої доби Олександра Сліпченка, які вийшли у трьох томах і донесли багато цікавого, малознаного з періоду становлення дипломатичних стосунків України й дотепер [12].

Основи дипломатичних зносин, особливості дипломатичної практики, міжнародні акти про міждержавні відносини, права людини, законодавчі та інші правові акти України з питань діяльності дипломатичних представництв, найбільш поширені й усталені в міжнародній практиці правила поведінки дипломатів знайшли відображення у виданій ГДІПом 1999 року в книзі Григорія Руденка «Україна дипломатична», яка викликала інтерес зарубіжних дипломатів, працівників представництв міжнародних організацій,

акредитованих в Україні, а також широкої громадськості, особливо тих, хто цікавиться питаннями зовнішньополітичної, зовнішньоекономічної діяльності України, студентів Дипломатичної академії та Інституту міжнародних відносин Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Невдовзі Григорій Руденко підготував книгу «Представництва іноземних держав в Україні», яка також вийшла у рамках видавничої програми ГДІПу [13]. З належною зацікавленістю Генеральна дирекція сприйняла пропозицію ректора Дипломатичної академії Міністерства закордонних справ України, Надзвичайного і Повноважного Посла Миколи Андрійовича Кулініча взяти участь у спільній підготовці та виданні «Стислого українського дипломатичного довідника» [14], дуже потрібного не тільки студентам академії, а й українським політикам, працівникам державних органів, дипломатичного корпусу, зарубіжним дипломатам, широкому загалу людей, не байдужих до повсякденного міжнародного і політичного життя світу. Видання такого довідника – свідчення значних напрацювань українських науковців, практиків-міжнародників у сфері розвитку національної дипломатії, формуванні власної дипломатичної школи, активної і плідної інтеграції України у світовий політичний процес.

Генеральна дирекція з обслуговування іноземних представництв як видавець активно співпрацює з Міжнародним Історичним клубом «Планета» (ініціатором створення якого, до речі, є також ця організація), підтримуючи низку спільних періодичних видань: науковий історичний журнал «Пам'ять століть», щорічний альманах «Історичний календар» (п'ятнадцять випусків обсягом 400 сторінок кожний), історичні та теологічні щорічники «Український богослов» і «Духовні студії».

ЛІТЕРАТУРА

1. *Гуменюк Б.* Пізнаємо Україну. 20 років Генеральній дирекції з обслуговування іноземних представництв. Науково-популярний нарис / Б. Гуменюк, В. Денисенко, О. Кийков, В. Туркевич. – К., 2012. – С. 252-257.
2. *Денисенко В.* Обшир української дипломатії // Пам'ять століть. – 2002. – № 2. – С. 159-160.
3. *Кривонос Павло.* З турботою про іноземні місії. – Україна дипломатична. Вип. 1. – К., 2000. – С. 22-27.
4. *Денисенко В.* Третій випуск щорічника «Україна дипломатична». – Пам'ять століть. – 2003. – № 4. – С. 156-157.

5. *Курас Іван.* Українська дипломатія: історія і сьогодення. – Україна дипломатична. Вип. 2. – К., 2001. – С. 4-7.
6. *Кривонос П.* Місце зустрічі – Клуб «Планета». – Історичний календар-2003. – К., 2003. – С. 189-191.
7. *Аннан Кофі.* Демократія – це спосіб життя. – Україна дипломатична. Вип. 3. – К., 2002. – С. 4-9.
8. *Перебийніс П.* Книжкова полиця 2012 від ГДПУ // Зовнішні справи. – 2012. – №10. – С. 58-59.
9. *Денисенко А.* Духовна дипломатія. Навчальний посібник / А. Денисенко, В. Денисенко, О. Кийков. – К., 2012. – 212 с.
10. *Небожук Р.* Мир і життя – помисли духовні // Пам'ять століть. – 2012. – № 6. – С. 252–253.
11. *Кривонос П.* Київ дипломатичний // Науковий вісник Дипломатичної академії України. Вип. 13. – К., 2007. – С. 25–32.
12. *Кривонос П., Коєв Ю.* Передмова // Слипченко А. С. И был им всякий почет... Заметки о дипломатии и дипломатах (Т. 3). Худ.-док. изд. – К. : «Задруга», 2011. – 536 с., ил.
13. *Руденко Г. М.* Представництва іноземних держав в Україні. – К., 2004. – 350 с.
14. *Кулінич М. А., Руденко Г. М.* Стислий український дипломатичний довідник. Навчальний посібник. – К., 2006. – 376 с.

Кийков А. Ю. Имиджелогия на страницах изданий ГДИП.

В статье освещена издательская деятельность Генеральной дирекции Киевского государственного совета по обслуживанию иностранных представительств как один из факторов продвижения положительного имиджа Украины в мире. Отмечено тесное переплетение дипломатии, политики, культуры и духовности. Проанализированы основные издания (издателем которых является ГДИП) о дипломатической деятельности Украины как субъекта международной дипломатической сферы.

Ключевые слова: имиджелогия, положительный имидж, Генеральная дирекция по обслуживанию иностранных представительств, научный ежегодник «Украина дипломатическая».

Kiykov O. Y. Imageology on the pages of Rendering Services to Diplomatic Missions editions.

The article depicts publishing activity of Directorate-General for Rendering Services to Diplomatic Missions as one of the factors promoting a positive image of Ukraine in the world. The emphasis is placed on the intertwining of diplomacy, politics, culture and spirituality. The main editions concerning diplomatic activity of Ukraine as a subject of international diplomatic domain are analyzed in the article.

Keywords: imageology, positive image, Directorate-General for Rendering Services to Diplomatic Missions, scientific annual issue «Diplomatic Ukraine».